

Atskaite par dalību COPA - COGECA darba grupā

„Lopkopība”

15.10.2013., Brisele

Izskatāmie jautājumi:

1. Pārstrādātie Eiropas Savienības (ES) zootehniskie tiesību akti – Eiropas Komisijas (EK) priekšlikuma prezentācija;
2. Jaunākā informācija par elektronisko liellopu identifikāciju un brīvprātīgo liellopu gaļas marķēšanu;
3. Lauksaimniecības dzīvnieku klonēšana – prezentācija par ietekmes novērtējumu un jaunākā informācija par likumdošanas priekšlikumu;
4. Pašreizējā situācija ar Šmalenberga vīrusu un eksporta ierobežojumi;
5. Valsts atbalsta reforma lauksaimniecības nozarē, jo īpaši atbalsts lopkopības nozarē;
6. Dzīvnieku veselība:
 - jaunākā informācija par Dzīvnieku veselības likumu;
 - oficiālā kontrole - pašreizējā situācija Eiropadomē un Eiropas Parlamentā (EP);
7. Dzīvnieku transports – jaunākā informācija par kontroles posteņu projektu;
8. Pētniecība - jaunākā informācija par pētniecību un inovācijām ES līmenī;
9. Jaunākā informācija par – ES augu un dzīvnieku ģenētiskajiem resursiem lauksaimniecībā;

EFSA - *European Food Safety Authority* - Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde;

EFFAB - *European Forum of Farm Animal Breeders* – Eiropas mājlopu audzētāju forums;

Kopsavilkums un ieteikumi par būtiskākajiem jautājumiem

Pēc EFSA datiem, Šmalenberga vīrusa ietekme ir mazinājusies, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, bet vīruss joprojām ir Eiropā un izplatījies ārpus tās robežām. Jaunākie pētījumi liecina, ka tam nepieciešamā temperatūra ir virs +5 C, tātad arī ziemas periodā tas var cirkulēt. Svarīgi izpētīt, vai iespējams inficēt māti un augli caur seropozitīvu spermā. Nav gaidāms nekāds papildus finansējums šī vīrusa tālākai izpētei tuvākajā laikā. Ir aizdomas, ka Šmalenberga vīruss atrodams arī daļā Āfrikas, bet tam nav pamatotu pierādījumu.

Valsts atbalsta veidi būtībā paliks esošajā līmenī, galvenokārt maziem un vidējiem uzņēmumiem. Atbalsta veidam nebūtu jāietver tiešu atbalstu lauksaimniekiem, tikai jāsubsīdē pakalpojumus. Darbības atbalstu un tiešos maksājumus nedrīkstētu pieļaut.

Vācija atbalsta nemaksāt tiešos maksājumus, tie rada lielākus administratīvo slogu dalībvalstīm. Nepieciešami apstiprinājumi, kas novērstu riskus, ka bagātāko valstu

zemnieki saņem lielākas kompensācijas, jo tas radītu nevienlīdzīgus konkurences apstākļus ES. Nedrīkstētu būt diskriminācijas valstu atbalsta shēmās. Jāatbalsta starprobežu aktivitātes, maksimāli jāizmanto De-minimis programma.

ES zootehniskā likumdošana tika apstiprināta Eiropas Parlamentā pirmajā lasījumā, formulējums ir saskaņots, tiek prasīti EK papildus ierosinājumi saistībā ar klonēšanu. Pašreiz notiek saskaņošana ar visiem EK departamentiem, klonēšanas ietekmes novērtējuma izstrādāšana un tml. Šim darbam jābūt pabeigtam 2013. gada beigās.

Elektroniskās liellopu identifikācijas un brīvprātīgās liellopu gaļas marķēšanas jomā joprojām tiek gaidīta dalībvalstu ratifikācija, dažas dalībvalstis joprojām oponentē par 5 gadu pārejas perioda nosacījumu. Ja ievieš elektronisko sistēmu, papīra pases vairs nebūs nepieciešamas, ja dalībvalsts pati vēlēšies, varēs tās lietot, bet tās vairs nebūs obligātas ES līmenī. Plašāks konceptuāls ieskats vērst uz sezonālo ganīšanu, pieļaujot nedaudz lielāku brīvību identifikācijas nosacījumos (termiņos).

Inspekcijas un kontroles ietvertas vienā likumdošanas aktā. Zirgu gaļas skandāla rezultātā ir pieprasījums veidot plašāku gaļas marķējumu, kas nebija iekļauts sākuma posmā. Uz ES importētajiem dzīvniekiem jāatbilst vienlīdzīgiem identifikācijas standartiem, kas noteikti ES.

Dzīvnieku veselības likumam drīz jābūt akceptētam EP, plānots 2014.g.pavasaris, bet, tā kā būs Eiropas Parlamenta vēlēšanas un arī Eiropas Komisija mainīsies, tad iespējama aizkavēšanās. Svarīgi - noteikt atbildības sadali pārtikas ķēdē. Strīdīgs jautājums - slimību saraksts. Doma laba, bet šis saraksts vēl joprojām nav pieejams.

COPA-COGECA sagatavojusi priekšlikumus izmaiņām definīcijās, kas pēc tās domām, pietrūkst Eiropas Komisijas priekšlikumā - par dzīvnieku izolēšanu, karantīnu. Dzīvnieku savākšana un uzturēšana var notikt dažādās novietnēs. Vai prasītie pasākumi ir adekvāti riskiem? Gribētu apzināt dinamiskos riskus, ne tikai statiskos. Kāda ir ietekme uz ekonomiku, arī sektoru griezumā. Kā ieinteresētās personas un cilvēki, kas darbojas ar dzīvniekiem, būs iesaistīti slimību sarakstā, kāda būs to atbildība? COPA-COGECA cenšas likvidēt 23. punktu par vizītēm saimniecībā, kā arī palielināt aptauju daudzumu, dalībvalstis var deleģēt šos pienākumus citiem operatoriem.

Par oficiālajām kontrolēm COPA-COGECA izsūtījusi izstrādātos priekšlikumus dokumenta grozījumiem.

Pētniecībā pašreiz galvenā uzmanība ir fokusa grupām bioloģiskajā daudzveidībā, nevis liellopu audzēšanai, kura ir saņēmusi daudz subsidētā finansējuma iepriekšējos gados.

Dzīvnieku darba grupa, ko reprezentē EFFAB un aicina piedalīties, 6.novembrī organizē semināru, kura referenti būs nozares profesionāļi un EK pārstāvji.

Nākošās Lopkopības darba grupa datums - 2014. gada 22.aprīlis.

Maija Pontāga

Paraksts

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

*Saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” 2013. gada 28. janvārī noslēgto līgumu Nr.2013/15, aktivitāte „Nozaru ekspertu ziņojumi.”
Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests.*